

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Spalte 1087 ff.)

Gad: Som Ordfører for det Udvalg, der var nedsat, da denne Sag for 2 Aar siden var til Behandling her i Thinget, maatte jeg udtale mig meget stærkt og stærkere, end det er min Bane, mod den daværende Regjering og den Stilling, den indtog til denne Sag. Det glæder mig derfor idag at kunne udtale mig paa en anden Maade. Jeg troer nemlig, at den Stilling, som den nuværende Regjering indtager i denne Sag, er fuldstændig correct og er saaledes, at den Bet., der af den er anvist, er den eneste, paa hvilken vi overhovedet kunne vente i en nogenlunde overfluelig Fremtid at komme bort fra de saavel for os som dog især for Island høist uheldige Forhold, der efterhaanden ere komne tilstede og nu trykke og forbitte begge Parter. Forsaavidt kan jeg derfor ikke Andet end være meget veltilfreds med Lovforslaget, saaledes som det foreligger, og med de Principer, paa hvilke det er bygget. Jeg antager ogsaa, at der i denne Sag paa Grund af dens Bigtighed vil blive nedsat et Udvalg, og jeg skal derfor, skjøndt jeg kunde have adskillige Bemærkninger at gjøre med Hensyn til flere af Paragrapherne, tillade mig at indskrænke mig til foreløbig at berøre nogle ganske enkelte dog ikke aldeles uvigtige Punkter. Jeg skal saaledes med Hensyn til det, som er Hovedsagen i Lovforslaget, Forfælleren mellem det Særlige og det Fælles, udtale, at jeg vistnok i og for sig ikke kan have nogen egentlig Indvending at gjøre imod det, som staaer i Lovforslaget og som jo ogsaa i Realiteten er det Samme, som man her i sin Tid blev enig om, men at jeg dog ikke kan tilbageholde, at der tillige er udgaaet Noget, som det dog maa forekomme mig var ønskeligt stod i Lovforslaget, nemlig en Passus om, hvorledes der skulde forholdes, saafremt der engang skulde opstaae Tvivl om, hvad der maatte anses for Særligt og for Fælles. Det er jo ganske vist, at det Særlige kunde synes at være saa bestemt fastsat i Lovforslaget, at der ikke let kan opstaae Tvivl i saa Henseende, men det er ikke desto mindre ikke godt at svare for Fremtiden, og det forekommer mig derfor

ønskeligt, at man ikke oversaae en saadan Mulighed og følgerig tog en fast Bestemmelse herom. Jeg skal dernæst henlede Opmærksomheden paa, at der ogsaa er udgaaet af Loven en anden Passus, som tidligere stod i den, den nemlig, at de islandske Anliggender skulde være undergivne en Minister, som er ansvarlig for Rigsdagen. Jeg har tænkt mig, at man har anset det for at være en Selvfølge, men jeg er ikke sikker paa, at Alle, for hvem denne Lov faaer Betydning, have Klarhed i saa Henseende, og det forekommer mig derfor, at det var heldigt, om det udtrykkelig blev nævnt i Loven.

Med Hensyn til de finansielle Bestemmelser, som indeholdes i Forslaget, skal jeg kun tillade mig at bemærke, at de Tal, som ere nævnte i § 5 første Passus ere netop de Tal, som bleve vedtagne af dette Thing sidste Gang, Lovforslaget var under Forhandling her, men der er dog kommet til i den sidste Passus noget Yderligere, som i ethvert Tilfælde ikke er saa ganske ubetydeligt, men om hvilket jeg i dette Tilfælde ikke nøiagtig veed, hvor betydeligt det er, fordi Udtrykkene ikke i saa Henseende ere mig aldeles klare. At det ikke er noget ganske Ubetydeligt, her er Tale om, som saaledes endelig tænkes afsluttet og eftergivet, skal jeg tillade mig at oplyse. Herunder maa nemlig for det Første være indbefattet to Beløb, et paa over 10,000 Rd. og et paa 28—29,000 Rd., med Hensyn til hvilke der netop i den sidste Statsrevisionsbetænkning findes Oplysning. Det er derhos utvivlsomt, at herunder indbefattes et Beløb paa c. 22,000 Rd., der er et Mellemværende mellem Island og Skolefonden. Der er endelig Tale om det Beløb, som er tilbage paa, hvad der blev bevilget for et Par Aar siden i Anledning af Hungerknøden, hvilket beløber omtrent 6,000 Rd. Naar vi lægge disse Summer sammen, faaer vi betydeligt over 60,000 Rd., og endelig turde det være utvivlsomt, at herunder indbefattes endnu forskellige mindre Beløb, som lagte til de nævnte udgjøre mindst 70,000 Rd. Derimod er jeg efter de brugte Udtryk i Tvivl om, hvorvidt Ministeren ogsaa har tænkt paa andre Beløb, navnlig de Summer, der stadig spille en stor Rolle i de islandske